

[Indenrigsministeren.]

af disse Jurister, som har givet Udtryk for, at Bestemmelserne var klare og utvetydige. Tværtimod siger alle, at Ordlyden af Valgloven gør det til et Tvivlsspørgsmaal, og det hvad enten man betragter Valglovens § 80, Stk. 2, 2det Punktum, alene, eller — og navnlig — naar man ser paa Bestemmelsen i Forbindelse med de efterfølgende Stykker.

Det ærede Medlem udtalte ogsaa, at Professor Berlin i sin Statsret havde sagt, at saaledes maatte det forstaas. I Indenrigsministeriet har ingen kunnet faa Øje paa, at der er taget et bestemt Standpunkt i Professor Berlins Statsret. Nej, den forholder sig refererende over for Valgloven paa dette Omraade.

Endelig finder jeg, idet jeg stadig holder mig uden for selve Afgørelsen, at det ærede 13de tingvalgte Medlem burde have gjort opmærksom paa det, som er et Kendetegn for Valgloven, som den kom til at se ud efter 1915, at Valget af Landstingsmænd og Valget af Stedfortrædere er to fuldkomne adskilte Akter — noget, som jeg ogsaa tror, det ærede Medlem vil finde, at mange Jurister lægger afgørende Vægt paa i denne Forbindelse. Der kan efter min Mening ikke være Tvivl om, at hvad enten man ser det fra et juridisk Synspunkt eller man ser det ud fra et almenfornuftigt Synspunkt, maa man erkende, at Valglovens Ordlyd er tvivlsom — hvad i øvrigt ogsaa det ærede 19de tingvalgte Medlem (Unmack) meget rigtigt erkendte. Men er Ordlyden af en Lov tvivlsom, saa vil alle Jurister erkende, at da faar hvad man kalder sund Fornuft og rimelig Forstaaelse en særlig Vægt.

Jeg vil føje til, at Landstinget og Folketinget ved deres Behandling af saadanne Sager ikke nogen Sinde har tillagt det en underordnet Betydning, hvad Vælgeren selv har ment, hvad der har været hans Hensigt. Det tvivlsomme ved en Bestemmelse i Valgloven, sammenholdt med den særlige Vægt, som sund Fornuft og rimelig Forstaaelse giver Vælgerens Hensigt, som jo ingen Landstingsmand i dette Tilfælde er i Tvivl om — alt dette har til alle Tider gjort et særligt Indtryk paa Rigsdagens Ting ved Afgørelse af Spørgsmaalet om Godkendelse af Mandater. Det gjorde et særligt Indtryk for kort Tid siden ovre i Folketinget ved Spørgsmaalet om et Mandats Godkendelse. Der var ogsaa her Tvivl til Stede om et Afsnit af Folketingsvalgloven, men ikke et Øjeblik tænkte man, saa vidt jeg ved, paa at spørge særlig sagkyndige.

Jeg mener som Indenrigsminister at have Ret til at sige her i Dag, at det anførte er Grunden til, at den danske Rigsdag lige saa lidt som andre tilsvarende parlamentariske Forsamlinger overlader til Distolene eller til Administrationen Spørgsmaal om Godkendelse eller Ikke-Godkendelse af Mandaterne, og det er igen Grunden til, at de frie Forfatninger altid har omgærdet Folkeforsamlingerne paa dette bestemte Omraade, saaledes som ogsaa vor Grundlov har gjort det.

J. S. Foget: Efter at vi nu har hørt to radikale Ordførere, vil det vel være rimeligt, at ogsaa jeg præciserer mit Standpunkt. Ud fra et rent praktisk Synspunkt maa det forekomme urimeligt, at en Stemmeseddel kendes ugyldig, naar Kandidatens Navn er paaført den, selv om der ikke er opført nogen Stedfortræder. Men det er nu engang saaledes, at naar man i alle andre Forhold hænger sig i en Bogstavfortolkning af Loven — og jeg beskæftiger mig netop i Øjeblikket med et Spørgsmaal, hvor man fra et bestemt Ministeriums Side gør det —, saa skal man ogsaa gøre det i dette Tilfælde.

I det her foreliggende Tilfælde er der for mig ingen Tvivl om, at Valglovens § 80 forlanger baade en Kandidats og en Stedfortræders Navn; ellers vilde det være urimeligt at indføre Ordene: og en Stedfortræder. Den Indstilling, der foreligger fra Flertallets Side, forekommer mig tydeligt præget af en politisk Fortolkning, der jo kan have to Baggrunde, dels den at redde den højtærede Ministers Prestige, dels den at beholde et Mandat. Jeg agter derfor at stemme imod Flertallets Indstilling.

Formanden: Vi har nu hørt Udtalelser fra alle Partier her i Tinget, og naar vi nu begynder paa anden Omgang, maa jeg støttet til Omstændighederne, som de foreligger i Dag, anmode Talerne om at udtale sig paa den kortest mulige Maade og uden Gentagelser.

Ordføreren (Ingeborg Hansen): Det ærede 8de Medlem for 6te Kreds (Gunnar Fog-Petersen) har med Hensyn til Indhentning af Oplysninger sagt, hvad jeg vilde have sagt. Vi havde faaet alt at vide, hvad der kunde skaffes at vide; de Oplysninger, der nu skulde indhentes, maatte gaa ud paa, hvordan Spørgsmaalet skulde afgøres, og det ønskede Udvalgets Flertal ikke at faa at vide fra anden Side. Det var der, vi fastholdt vor suveræne Afgørelse af Spørgsmaalet.